

เลขที่.....

ประโยคธรรมศึกษาชั้น[]ตรี [✓]โท []เอก ระดับ []ประถม []มัธยม []อุดม

วิชา เรียงความแก้กระทู้ธรรม

สอบในสนามหลวง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

	ทพ มิตรานิ คนถติ.
	ผู้ให้ยอมผูกมิตรไว้ได้
	บัดนี้ จักได้อธิบายขยายความแห่งพุทธศาสนสุภาษิตที่ยกขึ้นเป็นบทเบื้องต้นนั้นเพื่อเป็น
	แนวทางแห่งการศึกษาและแนวทางแห่งการปฏิบัติ โดยสมควรแก่อัตภาพและธรรมเป็นลำดับไป
	ดำเนินความว่า การให้ก็มีอยู่หลายประเภทเช่น ให้เพื่อสงเคราะห์ เช่นการให้แก่พระสงฆ์
	ให้เพื่ออนุเคราะห์เกื้อกูลได้แก่ให้แก่ญาติพี่น้อง ให้แก่คนยากจนหรือการบริจาคทั่วๆ ไป จิตของผู้ให้
	ธรรมะมาสายๆ : จิตของผู้ให้ จิตที่คิดจะเป็นผู้ให้ ย่อมอึดเต็มมากกว่าจิตที่คิดแต่จะเอา มือที่ยื่น
	ออกไปเพื่อให้ กับมือที่ยื่นออกไปเพื่อรับ ย่อมแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงแล้วท่านละ ได้ยื่นมือออกไปนับ
	ครั้งไม่ถ้วน แต่ยื่นออกไปในฐานะผู้ให้หรือผู้รับ อย่าดูถูกบุญกรรมว่าทานน้อย จะไม่คอยตามต้องสนอง
	ผล ดังตุ่มน้ำเปิดกว้างรับสายชล ย่อมเปี่ยมล้นด้วยอุทกที่ตกมา ดังนักปราชญ์หมั่นสั่งสมบมบุญบ่อ
	ทีละน้อยทำไปไม่ไหลหลง ย่อมเต็มเปี่ยมด้วยบุญนั้นเป็นมั่นคงบุญจะส่งผลสุขไร้ทุกข์เอย การให้ก็มี
	อยู่หลายประเภท เช่น ให้เพื่อสงเคราะห์ เช่น การให้แก่พระสงฆ์ให้เพื่ออนุเคราะห์เกื้อกูล ได้แก่ ให้แก่
	ญาติพี่น้อง ให้แก่คนยากจนหรือการบริจาคทั่วๆ ไปจิตที่คิดจะเป็นผู้ให้ ย่อมอึดเต็มมากกว่าจิตที่คิดแต่
	จะเอา มือที่ยื่นออกไปเพื่อให้ กับมือที่ยื่นออกไปเพื่อรับ ย่อมแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิงแล้วท่านละ ได้ยื่น
	มือออกไปนับครั้งไม่ถ้วน แต่ยื่นออกไปในฐานะผู้ให้หรือผู้รับ อย่าดูถูกบุญกรรมว่าทานน้อย จะไม่คอย
	ตามต้องสนองผล ดังตุ่มน้ำเปิดกว้างรับสายชล ย่อมเปี่ยมล้นด้วยอุทกที่ตกมา เป็นบุญมีสุขไร้ทุกข์เอย

สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มานี้ อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต ว่า

ทพมานิ ปิโย โหติ.

ผู้ให้ย่อมเป็นที่รัก

อธิบายความว่า ผู้ให้ ไม่ว่าจะให้ในลักษณะไหนก็ตามแต่การให้ที่ประกอบไปด้วยกุศลที่

ดำเนินไปในทางแห่งความดีผู้รับย่อมได้ทั้งความสุข ความสดชื่น และผู้ให้ก็ย่อมอานิบุญมือของผู้ให้จะ

อยู่เหนือมือผู้รับเสมอแต่การให้ที่สมบูรณ์นั้นต้องประกอบด้วยปัญญาจึงจะได้อนิสงส์ในบุญ ที่ทำใน

บทแห่งธรรมจากคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนาว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงแสดงว่าทายกผู้ให้โภชนะเป็น

ทาน ชื่อว่าให้ฐานะ ๕ อย่างแก่ปฏิคาหก คือ ผู้รับ ๕ อย่าง คือ ๑. ให้อายุ ๒. ให้อารมณ์ คือผิพรรณ

๓. ให้ความสุข คือ สุขกาย สุขใจ ๔. ให้กำลัง คือความแข็งแรงของร่างกาย ๕. ให้ปฏิภาณ คือ

ฉลาดในการตั้งปัญหาและตอบปัญหา พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่า การให้ข้าวและน้ำ ชื่อว่า ให้กำลัง

การให้ผ้า เครื่องนุ่งห่ม ชื่อว่า ให้ผิพรรณ การให้ยานพาหนะ ชื่อว่า ให้ความสุขทั้งกายและใจการให้

ประทีปดวงไฟ ชื่อว่าให้ดวงตา การให้ที่อยู่อาศัย ชื่อว่า ให้ทุกอย่าง คือให้กำลัง ให้ผิพรรณ ให้

ความสุข และให้ดวงตาหากผู้ให้และผู้รับประกอบด้วยคุณครบถ้วนการให้ทานนั้นก็ได้ผลเต็มที่

ทายกก่อนแต่จะให้ทานเป็นผู้ตั้งใจ กำลังให้ทานอยู่ย่อมยังจิตให้เลื่อมใส ครั้นให้ทานแล้วย่อมปลื้มใจนี้

เป็นยัญสมบัติปฏิคาหกผู้สำรวมประพฤติพรหมจรรย์ทั้งหลาย คือ ท่านผู้ปราศจากราคะ ปราศจาก

โทสะ ปราศจากโมหะ ไม่มีอาสวะย่อมเป็นเขตถึงพร้อมแห่งยัญ ทายกต้อนรับปฏิคาหกด้วยตนเอง

ถวายทานด้วยมือตนเอง ยัญนั้นย่อมมีผลมากเพราะตน(ทายกผู้ให้ทาน) และเพราะผู้อื่น (ปฏิคาหก)

ทายกผู้มีปัญญา มีศรัทธา เป็นบัณฑิต มีใจพ้นจากความตระหนี่ครั้นบำเพ็ญทานอย่างนี้แล้วย่อม

เข้าถึงโลกที่เป็นสุขไม่มีความเบียดเบียนต่อกันและกันจึงสมกับคำว่าผู้ให้ก็เป็นเหตุเมื่อให้บุญก็เพิ่มขึ้น

สมดังพุทธศาสนสุภาษิตที่มาใน ทีฆนิกาย มหาวรรค ว่า

ททโต ปุณฺ ปวทุตฺติ.

เมื่อให้บุญก็เพิ่มขึ้น

อธิบายความว่า การให้ หมายถึง การสละสิ่งของของตนเอง ให้แก่ผู้อื่น ด้วยจิตใจที่

บริสุทธิ์ ไม่หวังสิ่งตอบแทน ให้ความเมตตา เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ทาน เป็นบุญขั้นต้นในพระพุทธศาสนา เป็นบุญ

ประการแรกในบุญกิริยาวัตถุทั้ง ๓ อย่าง ดังนั้น ผู้ให้ จึงได้ชื่อว่า เป็นผู้บำเพ็ญบุญ ยิ่งให้บ่อย บุญยิ่งเกิดบ่อย ยิ่ง

ให้มาก บุญก็ยิ่งเกิดมาก บุญ เป็นชื่อของความสุก ผู้ให้ทาน ชื่อว่าเป็นผู้บำเพ็ญบุญ ผู้บำเพ็ญบุญ ก็ย่อมชื่อว่าเป็น

ผู้สั่งสมความสุข ดังนั้น เมื่อมีกิเลสให้เกิด หากไม่เป็นการทำให้ตนเองต้องเดือดร้อน ให้แล้วตัวเองไม่ลำบาก ให้ไป

เกิด บุญจักเพิ่มพูนขึ้นตามลำดับ สุดท้าย เราจะเป็นผู้ที่มากด้วยบุญการทำบุญด้วยการให้ทานนั้นจะได้ผล

สมบูรณ์จะต้องประกอบด้วยส่วนสำคัญหกประการคือมีความบริสุทธิ์ทั้งฝ่ายให้ที่เรียกว่าทายกและ

ฝ่ายรับที่เรียกว่าปฎิคาหก ดังที่แสดงไว้ว่า “ทักษิณาทานอันประกอบด้วยองค์หกประการของทายก

ผู้ให้ทาน สามประการ และองค์ของปฎิคาหก ผู้รับทาน สามประการคือองค์สามของทายกได้แก่

ทายกในศาสนานี้คือ ๑ ก่อนให้ทาน เป็นผู้ดีใจ ๒ กำลังให้ทานอยู่ย่อมยังจิตให้เลื่อมใส ๓ ครั้นให้ทาน

แล้วย่อมปลื้มใจ นี่คือน้องของทายกประการ ส่วนองค์สามของปฎิคาหกนั้นแสดงไว้ว่า ปฎิคาหกใน

ศาสนานี้ ๑ เป็นผู้ปราศจากราคะหรือปฏิบัติเพื่อกำจักราคะ ๒ เป็นผู้ปราศจากโทสะหรือปฏิบัติเพื่อ

กำจัดโทสะ ๓ เป็นผู้ปราศจากโมหะหรือปฏิบัติเพื่อกำจัดโมหะ นี่คือน้องสามประการของปฎิคาหก

บุญย่อมเจริญแก่ผู้ให้ แม้จะไม่ได้เป็นผู้ถวายด้วยมือของตนเองเพราะสุภาพร่างกายไม่เอื้ออำนวย

แต่หากก่อนจะให้ทานเป็นผู้ดีใจ กำลังให้ทานมีจิตเลื่อมใส หลังให้ทานแล้วย่อมปลื้มใจ ผู้นั้นก็ได้บุญ

และเป็นบุญที่เจริญแก่ผู้ให้ การทำบุญก็เฉกเช่นเดียวกันบุญย่อมเจริญแก่ผู้ให้ ยิ่งทำยิ่งได้ยิ่งให้ยิ่งมา

